

Įtarus ligą, informuoti Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą visą parą veikiančia nemokama telefono linija

8 800 40 403,

tiesiogiai kreiptis į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinį padalinį, esantį kiekviename rajone, arba pranešti privačiam veterinarijos gydytojui.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba užtikrina gyventojus, jog Lietuvoje parduodama kiauliena yra saugi.

Afrikinis kiaulių maras žmonėms nepavojaingas. Šia liga serga tik kiaulės ir šernai.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba

Siesikų g. 19, LT-07170 Vilnius

Tel. (8 5) 240 4361

Nemokama telefono linija 8 800 40 403

Faks. (8 5) 240 4362

El. paštas vmvt@vet.lt

www.vmvt.lt

Afrikinis kiaulių maras

Kas yra afrikinis kiaulių maras?

Afrikinis kiaulių maras yra ypač pavojinga užkrečiamoji virusinė kiaulių liga.

Kokie klinikiniai afrikinio kiaulių maro požymiai?

Ligos inkubacinis laikotarpis trunka nuo 5 iki 15 dienų, bet gali užsitęsti ir ilgiau.

Yra trys šios ligos formos: ūmi, poūmė ir lėtinė.

Ūmi forma – labai virulentiška, sukelianti kiaulių karščiavimą iki 40,5–42 °C, apie ausis, uodegą, pilvą, krūtinę atsiranda odos paraudimų, padažnėja kvėpavimas. Kiaulės neėda, sutrinka jų koordinacija, gali vemti, viduriuoti (kartais su krauju), veislinėms kiaulėms pasireiškia abortų atvejų. Jos nugaišta per 6–13 dienų nuo ligos pradžios. Kiaulių mirtingumas siekia 100 proc.

Poūmė forma sukelia į ūmią ligos formą panašius klinikinius požymius, tačiau šie yra ne taip stipriai išreikšti. Pakyla kiaulių kūno temperatūra, jos beveik visą laiką guli, atsiranda reprodukcijos problemų. Kiaulės, sergančios lėtine afrikinio kiaulių maro forma, gali išgyventi 15–45 dienas nuo infekcijos pradžios. Kiaulių mirtingumas siekia 30–70 proc.

Lėtinė forma sukelia mažiau pastebimus klinikinius požymius. Užsikrėtusioms kiaulėms pasireiškia trumpalaikių ligos požymių, gali pasitaikyti pagerėjimo periodų. Kiaulės netenka

svorio, jų temperatūra svyruoja, prasideda kvėpavimo takų uždegimai, odos nekrozės, pasireiškia artritų.

Kiaulių ūkiuose fiksuojamas 100 proc. kiaulių gaišimas.

Kokia šios ligos profilaktika ir likvidavimo priemonės?

Gydymo nuo afrikinio kiaulių maro nėra, sergantys šernai ar kiaulės yra naikinami.

Ūkyje atliekama dezinfekcija, ribojamas kiaulių transportavimas, stebimi aplinkiniai ūkiai.

Kas daroma, kad virusas neišplistų į kitus kiaulių ūkius?

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba imasi visų būtiniausių šios ligos kontrolės ir likvidavimo priemonių:

- afrikinio kiaulių maro židinio vietoje nustatomas karantinas;
- siekiant apsaugoti aplinkines gyvulių fermas nuo galimo ligos židinio plitimo, laikinai uždraudžiamas bet koks kiaulių išvežimas iš teritorijos;
- aplink ligos židinį 3 ir 10 km spinduliu nustatomos apsaugos ir priežiūros zonos, sergančios kiaulės naikinamos;

- sustiprinama aplinkinių kiaulių fermų kontrolė: atliekami ligai imlių gyvūnų klinikiniai ir laboratoriniai kraujo tyrimai;
- atliekami nušautų šernų laboratoriniai tyrimai.

Kaip kiaulių savininkai gali apsaugoti savo gyvulius?

Kiaulių savininkai, įtariantys, kad jų kiaulės serga, turi nedelsiant kreiptis į vietos veterinarijos gydytoją arba Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pareigūnus.

Naudinga žinoti ir taikyti keletą prevencinių biologinės saugos priemonių:

- stebėti savo gyvulius, atkreipti dėmesį į neįprastus jų požymius ar elgesį;
- naujai įsigytas kiaules kurį laiką laikyti atskirai, atidžiau stebėti jų sveikatos būklę;
- kol bus nustatyta ligos priežastis, sergančias kiaules reikia atskirti nuo sveikųjų;
- vengti laukinių gyvūnų kontakto su naminiiais gyvūnais;
- laikytis higienos reikalavimų, pvz.: valyti ir dezinfekuoti darbo drabužius, įrangą ir transporto priemones, įvažiuojančias ir išvažiuojančias iš fermos;
- neleisti į ūkį pašalinių asmenų, transporto priemonių;
- nešerti kiaulių maisto atliekomis.

